

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **A. D.**, zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2021, č. j. CPR-10464-3/ČJ-2021-930310-V244, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2021, č. j. 20 A 67/2021 - 25, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2021, č. j. CPR-10464-3/ČJ-2021-930310-V244. Tímto rozhodnutím žalovaná změnila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, ze dne 13. 3. 2021, č. j. KRPA-20575-15/ČJ-2021-000022-50, kterým byla žalobci uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a to do 60 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Stěžovatel společně s kasační stížností podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, který odůvodnil vážnou újmu spočívající v nutnosti vycestovat z území České republiky, jež mu v případě nepřiznání odkladného účinku hrozí. Stěžovatel poukázal na zásah do soukromého a rodinného života a nesouhlasil s názorem žalované, že by takovým zásahem mohl být až dlouhodobý zákaz pobytu na území České republiky. Z obsahu kasační stížnosti a ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel s rodiči pobývá v České republice od svého narození, splnil zde povinnou školní docházku, na Ukrajině nikdy nebyl a ukrajinštinu neovládá. Pracuje a žije ve společné domácnosti s matkou v Praze, otec žije po rozvodu v Rakousku. V České republice má stěžovatel rovněž sestru.

[3] Žalovaná s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasila. Uvedla, že jeho přiznáním nemůže dojít k dočasnému odložení povinnosti žalobce opustit území, neboť stanovená doba 60 dnů k vycestování již uplynula (konkrétně dne 10. 10. 2021). V řízení o žalobě před městským soudem stěžovatel o přiznání odkladného účinku nepožádal, žaloba tak odkladný účinek neměla.

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení podaného návrhu a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užíje přiměřeně.*

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním následujících objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dále je třeba uvést, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter výjimky z pravidla, že žaloba či kasační stížnost odkladný účinek nemají, a měl by tak být přiznáván pouze v případech, které svou specifickou povahou takový postup odůvodňují. Je-li přiznání odkladného účinku výjimkou, znamená to (mimo jiné), že újma, která žadateli hrozí, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, tedy taková, která odůvodňuje, aby v konkrétním případě nebylo pravidlo, že žaloba (resp. kasační stížnost) odkladný účinek nemá, nebylo výjimečně uplatněno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod [65] a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod [25]).

[8] V souvislosti s posuzováním hrozící újmy Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatel tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na samotné vycestování utrpěl. Taková újma může mít povahu např. zásahu do rodinného života (v důsledku dlouhodobého odloučení od blízkých příbuzných), zásahu do života soukromého (v případě plně integrovaného cizince žijícího dlouhodobě na území ČR, který již v zemi původu postrádá jakékoliv zázemí), ale i povahu zásadních zdravotních důvodů (např.

pokračování

významné zdravotní obtíže, které brání v odjezdu, či jsou v zemi původu neléčitelné s rizikem progresu), anebo výjimečných ekonomických důvodů (ztráta významných ekonomických hodnot v důsledku odjezdu spojená s existenčními obtížemi v zemi původu, významný nedostatek prostředků pro návrat v případě úspěchu kasační stížnosti). Rozhodné okolnosti musí stěžovatel nejen konkrétně tvrdit, ale také náležitým způsobem doložit.

[9] Povinnost tvrdit vznik újmy stěžovatel naplní zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu, což stěžovatel v nyní posuzované věci učinil tvrzeními o zásadním zásahu do rodinného života. Nejvyšší správní soud má vážnou újmu za osvědčenou, neboť stěžovatel realizuje veškeré rodinné vztahy v České republice, pobývá zde ve společné domácnosti s matkou, přičemž je v České republice integrován, žije zde od svého narození a na Ukrajině nemá žádné zázemí. Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán.

[10] K dalšímu tvrzenému důvodu možného vzniku újmy, který stěžovatel spatřuje v zásahu do práva na spravedlivý proces, Nejvyšší správní soud nad rámec nutného odůvodnění doplňuje, že stran tohoto tvrzení je určující usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb. NSS, dle kterého *„obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti“*. V daném případě však stěžovatel další individuální okolnosti, jak je patrné výše, uplatnil.

[11] Ve vztahu k hodnocení naplnění další podmínky, tj. možného rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo jevit z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s., ale i v tomto případě je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Žalovaná výslovně nepoukázala na žádný kolidující důležitý veřejný zájem. Ve vyjádření pouze argumentovala nemožností přiznat odkladný účinek z důvodu uplynutí lhůty pro vycestování. Ani Nejvyššímu správnímu soudu není v daném případě zřejmá existence důležitého veřejného zájmu, který by měl převážet nad hrozící újmu stěžovatele. Z ničeho nevyplývá, že by setrvání stěžovatele na území České republiky do ukončení řízení o kasační stížnosti, která je navíc projednávána v přednostním režimu, narušovalo důležitý veřejný zájem, čímž je naplněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Nejvyšší správní soud tedy dovodil naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto stěžovatelově návrhu vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

[13] Ve vztahu k námitce žalované, že odkladný účinek již nelze přiznat, neboť stěžovatel o něj nepožádal v řízení před městským soudem, a uplynula tak doba stanovená

pro vycestování z území členských států Evropské unie, Nejvyšší správní soud uvádí: „Odkladný účinek může Nejvyšší správní soud přiznat v řízení o kasační stížnosti ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu i v těch situacích, kdy o odkladném účinku krajský soud vůbec nerozhodoval nebo návrhu na přiznání odkladného účinku nevyhověl“ (citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, bod [51]). Rozšířený senát dovodil, že i v řízení před Nejvyšším správním soudem je předmětem přezkumu též rozhodnutí správního orgánu, byť formálně je přezkoumáváno rozhodnutí krajského (zde městského) soudu.

[14] Vydání usnesení o odkladném účinku tak v souzeném případě bude mít za následek nejen pozastavení účinků napadeného rozsudku městského soudu, ale též účinků rozhodnutí žalované o povinnosti stěžovatele opustit území, která byla tímto rozhodnutím stěžovateli uložena. Do ukončení řízení o kasační stížnosti proto neexistuje povinnost stěžovatele opustit území členských států Evropské unie, a uplynutí doby, původně stanovené stěžovateli pro vycestování, nemá na možnost přiznat odkladný účinek žádný vliv.

[15] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly dány důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Současně doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. prosince 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu